

Zlata Žunić

BEZ IZOSTAVLJENE CRTICE I ZAREZA

[Henri Becque](#)

- o "Opći potop nije uspio, ostao je čovjek!"

Po ko zna koji put vraćam se istim temama iz nekih arhiviranih tamnih perioda vremena prošlog, i već sam sama sebi naporna, kao da život nije krenuo ni pedlja sa mrtve tačke gotovo pola vijeka unazad, a koliko juče je, tek da bi me demantirala, ili, pak, osvježila pamćenje na prauzrok bolnih reminiscencija, EU zakucala na vrata moje stare-nove domovine, primivši sjeverne susjede u svoje skute. Naša mukom ukliještena ambivalentnost se ponovo uzoholila, pa od sarkazma do apologija pišemo i crtamo nove dimenzije prospekta koji bi donedavno konstitutivnog brata trebalo da vine do Olimpa, ili, pak, u vrlo kratkom roku spusti na splav fregate Meduza, gdje će da zagine, ako se ne osovi i agresivno ne razmakne sve oko sebe, kako bi iz prvih redova zagrabio dobrohotne skrbi više no što mu sljeduje. Ovaj put se vremešna dama sa blještavim nakitom ukotvila na pragu osiromašenog Juga nekadašnje Slavije, osiguravši svoj integritet sa još dodantih lokota na donjoj granici „pojasa nevinosti“, da starosjediocima-Aboridžinima, ne bi na kraj pameti palo utrčati u kazneni prostor certificirano razvijenih i bogatih, civilizacijski superiornijih, koristeći dojučerašnje bratske veze sa Hrvatskom, 28.-om članicom europskog elitnog kruga planetarnog vijeća

mudraca i mudrica. Istina, vele da je u svijetu ovaj epski događaj protekao bez velike euforije, zasjenjen reafrimiranjem nekih starih nedoumica o učešću današnjih nedodirljivih nacionalnih lidera i tajkuna u vježbovnim manevrima na emigrantskim poligonima uticajne Njemačke, ali i diljem nam zajedničkog kontinenta. Premda si nisu željeli pokvariti zvanični početak turističke sezone, vladari hramljuće ekonomsko-monetarne zajednice jedinstva suprotnosti, sa svim baštinjenim trezorima zlopamćenja, kao poruku da pristupni pregovori nisu ovim činom završeni, aktualizirali su pitanje procesuiranja, na ovim prostorima, davno zaboravljenih čistki disidenata i azilanata iz prominentne exyu komunističke kadrovske nomenklature, koji su, baš kao i Edward Snowden, mladi američki zviždač, svijetu otkrili tajne nepoznate samo u dječijim vrtićima diljem Plave Planete!

Sofoklo: Tko nije ništa pretrpio, ne smije me savjetovati.

Još uvijek zarobljena u vremenu i prostoru opakih momaka i nemušto veselih Rock-and-Roll cura, prelomih ova zanimljiva vremena kroz prizmu dobrono istesanih niskopofilnih moždanih vijuga, u crno-bijelu sliku majčina tužnog lika, dok je sredinom 70.tih prošlog vijeka danima odlazila na suđenja i informativne razgovore i, braneći bratov i vlastiti dignitet, navukla bijes bogova na sebe poput Antigone! Povod je, ko zna koja po redu, blagorodna metafizička formula transcendiranja liberalnog krila socijalne demokracije u demonsku sliku najiracionalnijih instalacija ideološke unisonosti, blisku građanima pokornim, zauzlanim u mitove i legende. Jer, nije im misija da budu misleći i skreću s puta nimalo upitnih autoriteta, trasiranog herojstvom onih drugih, umornih bojovnika kojima, svako malo, sude što žele dalje i više. Ali, to je prošlost, od nje se ne živi, ponoviće ovu profanu sintagmu srceparajućim tonom svi koji ne iskusiše trepljenje, očekujući, pritom, dodatnu nagradu Pavlovljevim refleksom. Njihovo je pozvanje, onda kao i sada, da kroz život prođu neprimijećeni i neprepoznati, a ipak uticajni, stopljeni u špalir frenetičnog odobravanja i pozdrava za idolatrijske parade u povodu revolucionarnog povoda, nebitno kojeg, kao štiti su identično ostrašćeni, samo nekoliko decenija ranije, pogrdama ispraćali na robiju nadmene kršitelje tradicije, šaptom nekog prijatelja ili poznanika, pale. Mjeru svog pristajana, uvijek iznova, će već odrediti nagonom poslušnog jastreba, a ono im neće biti

zaboravljeno, već uredno i visoko vrjednovano. I, da taj sistem selekcije nije nikakav balkanski ekskluzivitet, svjedoči danas obnarodovan podatak da na poziciju savjetnika za nacionalnu sigurnost najmoćnije zemlje Svijeta dolazi pomalo kontroverzna i ne baš poznata Susan Rice koja je pred UN-om tvrdila da "Gaddafijevi vojnici uzimaju viagru za masovno silovanje". Mislim, malo je mnogo čak i u toj verziji!

Ralph Waldo Emerson: „Ono što jesi tako mi glasno zvoní u ušima da ne mogu da čujem to što govoriš.”

Da ne bi bilo nesporazuma šta je uzrok, a šta posljedica, vratićemo se intrigantnoj temi Josipa Perkovića, visokog hrvatskog dužnosnika kome Nijemci, kao i svima nakon Nirnberga, žele suditi za političko ubistvo na tlu te zemlje. A, riječ je o pomno zataškanim skandalima, od kojih je jedan upečatljivo procurio u javnost, jer je glavni protagonist i žrtva bivši direktor naftnog giganta INA, dakle ličnost od iznimnog povjerenja Partije koji je sa nacrtima za pare utekao preko grane. Običan čovjek zanijemi nakon saznanja u kojoj mjeri su najmoćnije strukture sistema doprinijele disoluciji Jugoslavije, čuvajući je od naroda za narod, a posebno je štiteći od intelektualne elite koja je, na kraju balade, sistemom selekcije postala produžena ruka političko-obavještajnog podzemlja. Priča seže sve do sredine 60.tih godina 20.og vijeka, kada su već bili potrošeni slobodarski i antifašistički krediti stare garde, a nova je tražila sebi mjesto pod tim vedrim dijelom osunčanog neba, sa vikednicima, jahtama i letjelicama na sidrištima ljudskih sloboda. U stilu ovještalog, lakonskog ignoriranja mudrozboraca, promišljani organizirani kaos, izbačena iz svih kombinacija, pa i iz vlastitog lika, sa nejasnim osjećanjem stida pred potomstvom, ali i suvremenima, da nisam postala dio te dobitničke družine, ne umijući iskoristiti „priliku“.

- „Curo“, čujem glas suvremenih Homera, lišenih herojskih tema: „Halilčića iz 70.-tih i 80.tih sa pjevcima zavrnutih šija iz tuđih kokošinjaca na sve strane, i štite se međusobno, da im i mater pozavidi na odanosti i privrženosti. Demo(n)kracija ih je nagradila toplim okriljem bogatstva i obilja, uljuljkala i ušuškala, jer su im baš takvi upotrebljivi za realiziranje dugoročnih planova o

kojima gotovo ništa ne znamo, osim Ickeovih nagađanja i savjeta Čomskog kako da se sklonimo na sigurnu distancu.“ Nije teško zaključiti da je bilo što moguće mijenjati, sve dok traje performans Occupy ne znam koga i ne znam šta, više kao poziv na dance macabre, nego li političko-ekonomski i kulturološki artikuliran pokret za zaštitu ljudskih prava i sloboda.

Stokholmski sindrom: ljubav sa bivšim i aktualnim otmičarima duše i duha

Neko će reći da je moje razmišljanje o ljudskom rodu uvrnuto, možda bizarno, pa i kontraproduktivno, odveć kritičko skeniranje Čovjeka Nadobudnog koji svake godine desetak procenata stanovništva proglasi doktorima znanosti i milijarderima, a nebrojeno više izgubi na najvolšebniji način- ratovima, pauperizacijom i izgladnjivanjem. Tragati za uzrocima te i takve mentalne instalacije u ljudskom rodu što se busa tehnološkim iskorakom, nerijetko je Sizifov posao, ali se, ipak, znaci, naizgled zaludnog napora, ne mogu prikriti pred budnim okom obdarenih da svoju lijevu i desnu polutku mozga drže u harmoniji.

„Eppur si muove“ uporno ponavlja sa lomače ingeniozni Đordano Bruno, a mene tuge skolile, gdje zadosmo, somnabulni, za mitološke kulise igara bez granica na pješčanim arenama novovremenih Colosseuma. Ne čuju blasfemično dogorijevanje pravednika zahuktali baletani sa Swarovski kristalima na Ušću nam ex-metropole, gdje trešti turbo folk razmjena duhovnih dragulja u prasku sedmičnog prihoda Mercedes-Bentza, čvrsto spregnuti svojom južnjačkom verzijom Stokholmskog sindroma sa bivšim i aktualnim otmičarima duše i duha, od kojih prave impresivne silikonske nadomjestke za nešto silno kvarljivo. A, mene nigdje, pa ni tamo gdje je Boris Dežulović priveden zbog ne znam kakve prijave gay pride branitelja robe sa greškom. Rambo Amadeus muški postavlja moju žensku dilemu, pitajući se očajan: „Gdje sam bio, šta sam radio, kako sam se na vlastiti nasadio?!“ „Putuj Planeto, ne čekaj na nas“, odavno poručuje u svojoj kultnoj pjesmi Đole Balašević. Po njima, više je nego očito da ne može svaki Brunov klon ili pratilac, svejedno, shvatiti kako lekcije iz istorije nisu za čitanje i kontroliranje „memorije“, već za nauk i lukavstvo lisice u maloj močvari, nakrcanoj proždrljivim alama i sexsepilnim utvarama, preodjevenim u kokoške.

One ingeniozne o čemu saznajemo više iz nimalo uškropljene pameti Weird Science Weekly. Uprskos svim argumentima, od naučnih do uličnih, ostajem zbunjena našom već dobrano memljivom predodžbom da je većina iskreno uvjerena, kako je i noga u stražnjicu korak naprijed, pa ponavljamo istoriju, uvučeni u koloplet normi i konvencija, veselo kličući sa splava Meduze maglovitoj sjeni broda na uzavreloj pučini.

Mahatma Gandi: Za svoj cilj ja sam spreman da umrem, ali ni za kakav cilj, moj prijatelju, nisam spreman da ubijem.

U svima nama lebdi pitanje svih pitanja: koliko želimo znati uzroke svog nimalo obećavajućeg položaja na astrološkoj karti budućnosti natalnih pretplatnika na gubitništvo? Bez obzira na stav i reakciju, beznadno denominiranih pod djeinstvom opijata jadoumlja, ali i bez otklona i objektivne ekvidistance naspram "zvanične" politike i njenih izabranika, ma ko oni bili, ne bih željela otići na onaj svijet sa idealno lažiranim rezultatom u utakmici između argumenata i patološkog prisvajanja prava na istinu. Ništa nema opasnije od udvoričke snishodljivosti, nedostatka volje i dara za rad i učenje, i sve to uvezano grandomanskim ambicijama u snop bolesnih zahtijeva prema drugima. Ne postoji čvršći amalgam perfidnosti i lukavstva u ljudskom rodu, a djeluje najefikasnije kad smo najranjiviji. Dotad je skriven u rupi odakle i stopala jedva da vire...

Prokletstva istine zarad, inspirirana jednom bosanskohercegovačkom nogom u EU, osvrnuh se iz svog ugla na vrijeme sadašnje sa hipotekom prošlosti, nenašminkano i bez finih uresa i pomodnih rita, što ne mirišu na naftalin, već svježju građu za novu hronologiju, na čijim se stranicama ispisuje nova istorija svijeta inoviranom sportskom disciplinom bacanje kamena s ramena između velikih sila, te šuge i ćora bake malih igrača velikih apetita, kick boksom sedme sile sa siledžijama. Publikum u našoj maloj oazi mira i JMBG protesta bebača sa ubojitim bočicama Molotovljevog koktela od alfa mlijeka i GMO pahuljica, a osobito glavni protagonisti u ovom igrokazu comedia divinae, sa pečatom moralno-političke preispoljne prepodobnosti, isti su oni koje je rat zatekao sa lentom neupitne lojalnosti i odanosti inoviranoj staroj sistematizaciji ideološke

vertikale, pa, ogrativši se od potrošenog juče, tek nakon prvog demokratskog pucnja populizma, hrle u prve redove vođa pokajnika, ali ne i pokojnika, ne posipajući se pepelom, već grmeći retoričkim eskapadama protivu poretka što ih je carski iznjedrio. Moram priznati da nisam, a i neću uspjeti proniknuti u taj dio svijesti do kraja života, premda se silno trudim da pronađem neku zakonomjernost u igri „potpali, pa bježi i pusti naivne da izgore za opći probitak“. Niko, usprkos svemu, nije tako kratkovid i naivan da ne bi shvatio poantu učešća najmoćnijih institucija sistema u razbijanju zajedničke države i njenom posvemašnjoj privatizaciji, bacajući već gotovo pola vijeka pijesak u oči puku, zaboravljajući da ih glad nema. Pojedinci su nebitni, već grupe i njihovi zajednički interesi koji nemaju boju, miris, okus, a niti kvantitativne vrijednosti. Izuzetak je kvintesenca izražena u svojoj najčišćoj i najkoncentriranijoj novčanoj formi! Ti metodični, srceparajući orfeji i njihovi iskušeni, poput kos-a u deblu cvrkuću umilnim glasovima, ulijevajući optimizam da će već krajem milenija biti svega u obilju za naše potomstvo. Dotad će neobavezujuća obećanja biti potkrjepljivano uvjerljivim šarmom i ležernošću upriličenih sporadičnih igrokaza sa cozy lustracijom, tek da se nacija zapjeni i očisti od natruha skepse i zaglušujućeg krčanja crijeva, koje je sve, osim decentna orfejska lira.

- *„Svijet se počinje spasavati spasavajući jednog čovjeka; sve ostalo je ili grandiozna romantika ili politika.“*
- *Charles Bukowski*
- *"Historija ima tendenciju da se ponavlja: prvi puta kao tragedija, drugi puta kao farsa."*
- *"Historija svijeta je napredovanje svijesti o slobodi."*
- *"Ono čemu nas uči historija je da se iz historije nikad ništa nije naučilo. Zato se historija stalno ponavlja."*
- [Hegel](#)